

ORĘDOWNIK POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Abonament:
kwartalnie: w ekspedycji 180.00 mk.
miesięcznie na pocztę 60.00 mk.
numer pojedynczy 10.00 mk.

Dział urzędowy ≡ nieurzędowy

Ogłoszenia:
wiersz nonparelowy lub miejsce jego 5.00 mk.
wiersz reklamowy w dziale nieurzędowym 10.00 mk.
Dla ogłaszających z poza powiatu 50% więcej

Nr. 13 Za redakcją: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie | Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE | Rok 35
Wychodzi 2 razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpol. | Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub doudszkodowanie.

Każdy kupiec winien być na Targu Poznańskim

19.—27. marca 1922.

Dział urzędowy

Nr. 69. Koszty utrzymania w krajowych zakładach psychiatrycznych ustanawia się od 1. stycznia 1922 na dobę i od osoby:

- od osób posiadających polską przynależność państwową:
 - w 1 kl. od osób poniżej 14 lat 1500 mk. od osób starszych 1800 mk.
 - w 2 kl. od osób poniżej 14 lat 800 mk. od osób starszych 1000 mk.
 - w 3 kl. od ubogich 450 mk. pozatem 500 mk.
- od osób nie posiadających polskiej przynależności państwowej:
 - w 1 kl. bez względu na wiek 2500 mk. do 3000 mk.
 - w 2 kl. bez względu na wiek 2000 mk.
 - w 3 kl. bez względu na wiek 800 mk.

W wszystkich klasach oblicza się oddzielnie koszty za napoje — za nadzwyczajne odżywianie — za wszelkie nadzwyczajne wydatki, za lekarstwa i opatrunki, za leczenie sposobem Roentgena i za odnośne oświetlanie.

Taryfa powyższa zobowiązuje od 1. stycznia 1922 i zastrzega się podwyższenie jej każdego czasu.

Poznań, dnia 28. stycznia 1922 r.
Starosta Krajowy.
z pol. podp. H a h n.

Powyszę podaję do wiadomości — L. dz. 121/22 W. P. —
Koźmin, dnia 7. lutego 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Czarnecki.

Nr. 70. Obwieszczenie.

Według ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 17. grudnia 1921 przechodzi wystawianie patentu do handlu domokrajnego z Izby Skarbowej na władze I. szej instancji czyli Urzędy Skarbowe podatków bezpośrednich i opłat skarbowych.

Osoby ubiegające się o patent domokrajny są zobowiązane do zdania przepisanej deklaracji, których blankiety wydawać będzie tutejszy Urząd bezpłatnie.

Do handlu domokrajnego zalicza się wszelkie przedsiębiorstwa w myśl ustawy pruskiej z dnia 3. lipca 1876 r.

Każdy ubiegający się o patent handlu bydlęm i końmi winien poprzednio złożyć deklarację w Urzędzie Skarbowym podatków bezpośrednich, Koźmin, Starostwo, pokój 18.

Koźmin, dnia 10. lutego 1922 r.
Urząd Skarbowy
podatków bezpośrednich i opłat skarbowych.
(—) Kościelniak,
Kierownik urzędu.

Nr. 71. Obieranie drzew z gąsienic.

Niniejszem wzywam mieszkańców powiatu do bezwłocznego obierania drzew z gąsienic.

Obieranie to powinno się odbywać, jeżeli ma odnieść skutek, podczas zimy i na początku wiosny tak, aby je około połowy marca ukończono.

Zwłóczenie pracy tej poza koniec marca podlega karze.

Kto zaniedba obierania z gąsienic nakananego, mocą rozporządzeń prawnych i policyjnych karany będzie według § 368 kodeksu karnego. Rzeczy grzywną do 60 mk. lub więzieniem do 14 dni.

Władze policyjne i post. pol. państwowej powiatu winni wykonania powyższego rozporządzenia jaknajścisłej dopilnować.

Koźmin, dnia 3. lutego 1922 r.
Starosta,
Czarnecki.

Dział nieurzędowy

Komunikaty

W sprawie wyłożenia ksiąg poboru daniny.

Ministerstwo byłej dzielnicy pruskiej komunikuje: Termin wyłożenia ksiąg poboru daniny, obliczonej na podstawie podatków gruntowego, budynkowego, proceduralnego, wyszynkowego i od handlu domokrajnego, upływie w całej b. dzielnicy pruskiej z dniem 11. lutego rb.

Płatnicy będą jednak mieli także po tem dniu możność informowania się, w jakiej wysokości obliczono im daninę, a to nie tylko w urzędach podatkowych wydziałów powiatowych i magistratów, ale również w ich kasach, które otrzymają drugi egzemplarz każdej księgi poboru.

Przedłużenie terminu wyłożenia ksiąg poboru nie może nastąpić, gdyż sprzeciwiałoby się to ustawie. Termin w niej przewidziany okazał się, jak można teraz już osądzić, wszędzie wystarczającym. W kilku większych miastach był napływ publiczności do biur władz wymiarowych, zwłaszcza w pierwszych dniach wyłożenia, dość znaczny, co należy temu przypisać, że księgi poboru przeglądało, jak stwierdzono, wiele osób, bądź to tylko z ciekawości, bądź to celem informowania się o wysokości daniny, wymierzonej innym płatnikom.

Niesłusznym jest zarzut, że nie wszyscy płatnicy byli w możności przejrzeć księgi poboru tak wcześnie, aby mogli w przepisany terminie (do 6. lutego rb.) wnieść prośby o ulgi. Ustawa wychodzi z tego założenia, że zasadniczo każdy płatnik już po chwili jej ogłoszenia był w stanie obliczyć sam kwotę daniny, jaka na niego przypada, a zatem wnieść prośbę o ulgę bez poprzedniego przejrzania ksiąg poboru. Co zaś dotyczy odwołań, to termin, wyznaczony ustawowo w tym względzie, upływa dopiero 25. lutego.

Prośby o przyznanie ulg, wniesione przez płatników, którzy nie byli przed wyłożeniem ksiąg poboru zawiadomieni o wysokości wymierzonego im podatku, służącego za podstawę do obliczenia daniny, będą uwzględnione, jeżeli złożenie prośb nastąpi najpóźniej do upływu terminu dla wnoszenia odwołań, tj. do 25. lutego rb.

Do składania prośb o ulgi w formie częściowo lub całkowitego umorzenia daniny, nie są płatnicy daniny, obliczonej na podstawie podatku gruntowego, wogóle zobowiązani, ponieważ w tym wypadku ulgi będą udzielane z urzędu na wniosek rad gminnych.

Koronacja Piusa XI.

Rzym, 12. 2. (Pat. Havas.) W dniu dzisiejszym odbyła się tu uroczystość koronacji Papieża Piusa XI. Od godziny 4 rano tłum zaczął zalegać plac św. Piotra. O godzinie 6 otwarto wrota Bazyliki, którą w ciągu 15 minut zapelnily kilkadziesiąt tysięcy tłumy. Na placu zgromadziło się w tym czasie blisko 100 tys. osób.

O godz. 9 w obecności rodziny Papieża, przedstawicieli ciała dyplomatycznego, oraz władz miejskich, rozpoczęła się ceremonia koronacji. Wchodzącego Papieża powitał arcybiskup Bazyliki kardynał Mery del Val.

O godz. 10 wyruszył wspaniały orszak papieski. Na mszy, odprawionej przez Ojca św. obecnych było 52 kardynałów. Modły na intencję koronacji odprawili kardynałowie Vanuteli, Vico i de Lai.

O godz. 11 po skończonej mszy kardynał-djakon Bisletti włożył tjarę na głowę Papieża. Wszyscy kardynałowie ucałowali rękę i stopę Papieża, który udzielał błogosławieństwa.

Po odbytej ceremonii Ojciec św. z łoża zewnętrznej Bazyliki pobłogosławił zebrany przed świątynią niezliczonym tłumom. Wojsko prezentowało broń. Tłum manifestował entuzjastycznie na cześć Papieża.

Sprawy polskie

WILEŃSZCZYŻNA DO OJCA ŚWIĘTEGO

Wilno, 11. 2. (Pat.) Prezydium Sejmu wysłało do nuncjusza Lauriego następujący telegram w imieniu Sejmu Wileńskiego, jako wyraziciela woli i pragnień całej ludności Ziemi Wileńskiej:

Proszę o wyrażenie Jego Świątobliwości Ojcu Świętemu najgłębszego hołdu i czci synowskiej oraz żywej radości, iż na Stolicy Apostolskiej zasiadł mąż, który podczas swej bytności w Wilnie miał możność dobrze poznać wszystkie troski, potrzeby i pragnienia naszej ziemi. (—) Łokuciewski, Marszałek Sejmu.

O POŁĄCZENIE WILEŃSZCZYŻNY Z POLSKĄ.

(Rzp.) — Wilno, 10. lutego. — Dotychczasowy przebieg sprawy uchwały o połączenie Wileńszczyzny z Polską jest taki, że przeważna część uchwały przyjęta będzie jednomyślnie. Mianowicie za ustaleniami dzisiaj punktami zasadniczymi wniosku wspólnego Zespołu i Rad, obejmującymi połączenie Wileńszczyzny z Polską głosować będzie także i lewica, może z wyjątkiem 3 członków grupy p. Stefana Mickiewicza. Natomiast te punkty, za którymi lewica głosować nie może, czy nie chce, będą stanowiły dalszą część uchwały, obejmującą postanowienia wykonawcze.

PO PODPISANIU UKŁADU POLSKO-FRANCUSKIEGO

(Rzp.) — Paryż, 11. lutego. — Z powodu podpisania polsko-francuskiego układu handlowego otrzymał Poincaré dzisiaj od Ministra Spraw Zagranicznych p. Skirmunta następujący telegram:

Przywiązuję wagę do oświadczenia Waszej Eks-celencji jak bardzo jestem szczęśliwy z powodu ukończenia układów, które zostały za rządów Jego przeprawione. Rząd Polski i cały naród polski cieszą się, iż w ten sposób zostały stworzone podwaliny do współpracy, która najbardziej powinna być powołana do zabezpieczenia interesów obu krajów.

W odpowiedzi swej przysłał p. Ministrowi Skirmuntowi oświadcza prezydent ministrów Poincaré:

Jestem również szczęśliwy, iż miałem zaszczyt podpisać francusko-polski układ gospodarczy. Podzielim w zupełności uczucia, wyrażone przez Pana. Sfinalizowanie układu oznacza nowy etap zupełnej współpracy pomiędzy Francją a Polską. Jestem w pełni o tem przekonany, iż układ ten przysłuży się wspólnym interesem, a prócz tego pokojowi w Europie oraz przywróceniu ogólnych stosunków gospodarczych.

UISZCZANIE DANINY PRZEZ P. K. O.

Biuro Prasowe Min. Skarbu zawiadamia, że danina państwowa może być uiszczona przekazem pocztowym. Danina może być również wpłacana na rachunek poszczególnych kas Skarbowych za pośrednictwem P. K. O. W tym celu osoby, mające konta w P. K. O., dokonują przelewu kwot ze swego konta na konto Kasy Skarbowej, osoby zaś nie mające konta w P. K. O. nabywają zwykle blankiety nadawcze do obrotu w P. K. O. bez numeru konta w urzędach pocztowych i wypełniają go, wypisując numer konta właściwej do poboru daniny kasy skarbowej (numer ten podaje na żądanie każdy urząd pocztowy). Wypełniony blankiet nadawczy, nadaje się w urzędzie pocztowym, a na potwierdzenie nadania pieniędzy płatnik otrzymuje odcinek blankietu nadawczego.

Pomieszczenie Poselstwa Polskiego w Moskwie.

Poselstwo Polskie w Moskwie po pożarze gmachu poselstwa nie otrzymało dotychczas nowego lokalu. Część członków poselstwa wraz z jego tymczasowym kierownikiem p. Morawskim mieszka nadal i urzęduje w spalonym budynku. Skutkiem panującego tam zimna 2 urzędników poselstwa zachorowało. Władze rosyjskie nie dały żadnego tymczasowego pomieszczenia poselstwu, domagając się podpisania kontraktu na nowy lokal na niezmierne wygórowanych warunkach. Tak np. za domek o kilku pokojach władze sowieckie żądają około 3 milionów marek polskich miesięcznego czynszu.

Ciekawym momentem wynikłym na tle poprzednich rokowań w sprawie czynszu, który wynosić miał 24.000 rb. w złocie jest odmowa rządu rosyjskiego na przyjmowanie komornego w obecnej walucie sowieckiej według oficjalnego kursu złota w wysokości półtora miliona rubli sowieckich za rubel złotem. Zdanie to jest tem bardziej nieuzasadnione, że misje rosyjskie w Polsce placą komorne w naszej walucie.

(Jeżeli się zważy, że Poselstwo sowieckie w Warszawie mieści się tymczasem wcale wygodnie w Hotelu Rzymskim, nierównomierność pojmowania obowiązków wobec poselstw zagranicznych zarysowuje się dostatecznie jasno. Przep. Red.)

68-ME CIĄNIENIE MILJONÓWKI.

Dzisiaj o godz. 1-ej po południu w lokalu przy ul. Długiej nr. 42 odbyło się ciągnięcie 68 milionówki. Z koła wyszedł numer: 2,399,613 Bank Handlowy w Warszawie.

Wiadomości miejscowe

Koźmin. Tow. Powstańców i Wojaków w Koźminie aczkolwiek to jeszcze młode towarzystwo, należy się uznanie za tak gorliwą pracę dla oświaty i rozrywki nie tylko dla swych członków ale także dla szerszego ogółu. Ostatnie przedstawienie amatorskie w ubiegłą niedz. było bardzo ładnie obmyślane, reżyserja widać zna się na rzeczy, to też publiczność, która salę zapelniała pod brzegi, oklasków nie szczędziła. Po przedstawieniu bawiono się przy dźwiękach muzyki wojskowej dość długo i bardzo ochoczo. Powstańcom cześć!

Wiadomości pozamiejskowe

Poznań. Giełda zbożowa. — Żyto 8200, pszenica 11 000—12 000, jęczmień brow. 7400—7700, owies 7500—7900, mąka żytnia 10,100—11,600, mąka pszenna 17,500—18,500, ospa żytnia 5500, ospa pszenna 6600, rzepak i rzepik 15 000—16 000, wyka 7000—8000, peluszką 7500—8500, fasola 10 000—12 000, siemię lniane 13 500—14 500, groch 9000—10 000, seradela 11 000—13 000, tataraka 10 000—10 000 łubin złoty — niebieski 5000—6000. Usposobienie słabe.

Opóźnienia pociągów. — Spóźnianie pociągów doszło skutkiem mrozów w Dyrekcji krakowskiej do tego, że pociągi przychodzą z opóźnieniem 6 a nawet 8-godzinnem. Szczególnie częste i duże są spóźnienia na linii Kraków-Warszawa.

Warszawa. Podstępna kradzież. — Przybyłego na dworzec Wschodni z Rygi Michała Leontjewa zaczepił jakiś mężczyzna i wdawszy się w rozmowę, zaprosił Leontjewa do pobliskiej restauracji, gdzie nie-

znajomy uraczył go aż do utraty przytomności. Wtedy „gościny znajomy“ skradł Leontjewowi pieniądze, pierścionek złoty z brylantem i papierosnicę srebrną — ogółem na sumę 500 000 mk. poczem wyszedł.

Zatrucie alkoholem. — W mieszkaniu dozorcy domu przy ul. Franciszkańskiej Nr. 6, podczas libacji zatrzał się wódką 27-letni Bolesław Kordowski, murarz, zamieszkały przy ul. Stawski Nr. 37. Lekarz Pogotowia, stwierdziwszy zatrucie alkoholem, przewiózł Kordowskiego do szpitala św. Rocha.

Krwawa libacja. — W mieszkaniu Adama Mickiewicza przy ul. Radzywińskiej Nr. 1 podczas libacji w liczniejszym gronie doszło do sprzeczki, a następnie bójki, która skończyła się rozprawą nożową. Jeden z uczestników libacji, Władysław Choiński (Radzywińska Nr. 3) uderzył nożem w lewą pachwinę Józefa Krawczyka, raniąc go tak dotkliwie, że Pogotowie przewiozło Krawczyka w stanie ciężkim do szpitala św. Rocha. Nożowca Choińskiego osadzono w areszcie.

Od redakcji

Chleb podrozał Nadesłanej notatki umieszczać nie możemy, ponieważ nadsyłający nie posiada tyle cywilnej odwagi aby podać redakcji swoje nazwisko. Anonimy zaś, jak ogólnie wiadomo, wędrują bezwzględnie do kosza.

**Oj, się wszystko w Polsce bawi, bawi,
Ale inwalidom za to serce krwawi,
Bo gdzie Kościuszki fruną, brzęczą złożka
[twarde,
Tam dla ich niedoli serce harde.**

Asygnaty na fundusz „Pomocy Inwalidom” są do nabycia u P. P. Inspektorów szkolnych — we większych miastach zaś u P. P. Komisarzy Policji Państwowej.

W naszym rejestrze handlowym Oddział A. zapisano dzisiaj na stronie 198 co następuje:

Maćkowiak i Spółka, Koźmin

Właściciele:

1. Piotr Maćkowiak, kupiec w Koźminie
2. Czesław Staniszewski, kupiec w Koźminie
3. Hugon Schneider, kupiec w Koźminie

Koźmin, dnia 10. lutego 1922 r.

Sąd powiatowy

Mam na sprzedaż w Koźminie

dom z ogrodem i chlewami

do tego 6 mórg roli I. klasy i około 10 mórg wyrosniętego lasu, nadaje się dla Handlarza.

Zgłoszenia przyjmuje Józef Kłozowski, ul. Szkolna

Poszukuję miejsca

jako palacz lub do prowadz. parowych maszyn

od zaraz lub później

**SZCZEPAN JAN, poczta Rusko
pow. Jarocin**

Poszukuje miejsca jako

bufetowa

od zaraz

Zgłoszenia uprasza się do eksp. Orędown. w Koźminie

Kanapa i duże salonowe lustro

na sprzedaż

Stefan Myśliński, fryzjer

Koźmin, Rynek

Zapisujcie Orędownik powiatu Koźmińskiego.

Towarzystwo Pożyczkowe w Koźminie

Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności w Poznaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Poznaniu i Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczędności

placąc 3 do 5 od sta i zaliczając szybko i tanio wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości

Szanownym Odbiorcom donoszę niniejszym, że

zniżyłem cenę za wymiał
z 500, — na 400, — mk., za śrótowanie z 250, — na 150, mk.

Także mam znowu na składzie

świeżą jęczmienną kaszę

Z poważaniem

Jan Jagodziński
właściciel młyna parowego

Magazyn mebli

P. Pawlak i Ska. Krotoszyn, Rynek 22

Telefon 156

Polecamy

**Wielki wybór mebli od najskromniejszych do najwspanialszych.
Kompletne pokoje jako sypialki, jadalni, pokoje męskie, kuchnie i meble
koszykowe**

oraz meble osobne jako:

szafy, szyfonierki, łóżka, umywalki, stoły, krzesła, lustra,
kanapy, leżanki i meble wyściełane wszelkiego rodzaju
kompletne sypialki począwszy od 70 000 mk.
kompletne kuchnie począwszy od 25 000 mk.
kompletne szyfonierki począwszy od 14 000 mk.

Całkowite wyprawy